UUTISET

Lohikiintiö ei ole mikään omantunnon kysymys. Suomen EU-politiikan linja ei voi tulla lottoamalla suuresta valiokunnasta. **MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERI JARI KOSKINEN (KOK.)**

PÄIVÄN PUNKTI

Likainen juttu

Suomi uhkaa hukkua sontaan. Siitä voi kiittää liian pientä puhdistuskapasiteettia ja ympäristöministeriön byrokratiaa.

Monen kaupungin jätevesipuhdistamon tankki alkaa olla täynnä. Esimerkiksi Riihimäellä ratkaistiin asia siten, että jätevedet päästettiin suoraan vesistöön. Sieltä ne valuvat hiljalleen Itämereen.

Tämä ei ole ensimmäinen kerta. Tiedetään hyvin, että käsittelemätöntä jätelientä on laskettu aiemmin muistakin laitoksista. Kun vettä tulee riittävästi, mitkään systeemit eivät riitä.

Luulisi, että aina reipas ympäristöhallinto ryhtyisi toimiin. Hiki hatussa hankittaisiin parempia vehkeitä, jotta vesiin ei lorahtelisi sinne kuulumattomia asioita.

Mutta vielä mitä. Ministeriössä on tärkeämpää tekemistä. Aika kuluu siinä, kun askarrellaan maatalouden lannanlevityskieltojen kanssa.

Viljelijät eivät tosin levitä lantaa Itämereen vaan peltomaahan. Mutta mitäpä tuosta.

Aikoinaan naureskeltiin sitä, kun neuvostoliittolaiset lehdet kirjoittivat, että ”Moskovassa on päätetty kylvöjen aloittamisen päivämäärä”.

Yläilmojen ukko ei lue Brysselin kalenteria.

Ei olisi kannattanut naureskella. Osataan sitä ihan täällä kotonakin. Helsingissä on päätetty lannanlevityksen lopettamisen päivämäärä.

Yläilmojen ukko ei lue Brysselin kalenteria. Sateet ovat tänä vuonna tehneet pellot niin pehmeiksi, että levitys ei ole onnistunut. Samat sateet, jotka täyttivät jätevesipuhdistamot, ovat täyttäneet myös viljelijöiden lietetankit.

Järki sanoo, että tavara pitää ajaa ja piilottaa peltoon heti, kun pelto kestää. Eikä ravinnekuormaa huljauteta Itämereen niin kuin asutuskeskusten laitoksista.

Mutta mikä onkaan byrokraatin ratkaisu. Levittää ei saa ja sillä siisti. Viekää sontanne vaikka jätevesien puhdistamoon. Tai imeyttäkää turpeeseen, oli ministeriön ohje.

Tosin yksikään laitos ei ota vastaan lietelantaa. Eikä turvettakaan voi nostaa, kun ympäristöministeriö haluaa itse sulkea sen viimeisenkin turvesuon.

Byrokratian toimintaa ei tarvitse mollata. Kyllä se tekee sen ihan itse.

Jos Nikolai Gogol eläisi, hän kirjoittaisi tästä romaanin.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

MTK ja Finncont yhteistyöhön

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ja nestesäiliöitä valmistava Finncont Oy ovat solmineet yhteistyösopimuksen.

Sopimus tuo MTK:n jäsenille alennuksia polttoainesäiliöiden hintoihin. Valikoimaan kuuluvat Nafta-Nasu ja Nafta 6000 -säiliöt sekä pienemmät Jerry 250 ja Jerry 450 -mallit.

Säiliöistä voi myös rakentaa pakettitarjouksia esimerkiksi automaattipistoolin ja valumaaltaan kanssa.

Finncont Oy on perustettu 1974 ja toimii Virroilla Pirkanmaalla. Yritys on eräs Euroopan johtavia metallisten ja muovisten säiliöiden valmistajia.

Tarkemmat tiedot jäsenedusta löytyvät MTK:n jäsensivulta Repusta *http://www.mtk.fi/reppu/*

MT

JAANA KANKAANPÄÄ

Itämeren lohikiintiö on ensi vuonna noin 11 prosenttia tämänvuotista pienempi. Suomen osuus 109 000 lohen kiintiöstä on noin 28 000 lohta.

EU:n maatalousministerit sopivat kalastuskiintiöistä

Suomen yllättävä esitys lohikiintiön pienentämisestä herätti ihmetystä muissa maissa. Lähes kaikki EU-maat haluavat vahvistaa tuottajan asemaa ruokaketjussa.

LUXEMBURG (MT)
EU:n maatalous- ja kalastusministerit pääsivät maanantaina sopuun Itämeren kalastuskiintiöistä ensi vuodeksi.

Lohen pyyntikiintiö on ensi vuonna enintään 109 000 lohta koko Itämeren alueella. Päätös on EU-komission esityksen mukainen.

Suomi oli ainoa maa, joka ei tukenut esitystä.

Eduskunnan suuri valiokunta määräsi perjantaina maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskisen** (kok.) esittämään lohikiintiön pienentämistä, vaikka hallitus ja Koskinen itse kannattivat komission esitystä.

Suomen toivomuksesta Pohjanlahden silakkakiintiötä kasvatettiin hieman alkuperäisestä esityksestä. Se pysyy nyt viimevuotisella tasolla 106 000 tonnissa, josta Suomen osuus on vajaat 87 000 tonnia.

”Tosiasiat unohtuivat”

”Kaiken kaikkiaan olen tyytyväinen lopputulokseen. Silakan kiintiöön saatiin hiukan lisää ja lohen osalta komission esitys meni läpi”, Koskinen kommentoi päätöksen jälkeen Luxemburgissa.

Ministerin mukaan Suomen erikoinen toiminta EU-kokouksessa herätti kuitenkin ihmetystä muissa maissa. Hän arvostelee sitä, että osa hallituspuolueiden kansanedustajista äänesti suuressa valiokunnassa vastoin hallituksen kantaa.

”Lohikiintiö ei ole mikään omantunnon kysymys. Suomen EU-politiikan linja ei voi tulla lottoamalla suuresta valiokunnasta.”

Ministeri tyrmää arviot siitä, että nyt hyväksytty kiintiö uhkaisi Itämeren lohikannan kestävyyttä.

”Tutkijoiden mukaan Itämeressä on 1,2 miljoonaa lohta. Jos satatuhatta pyydetään, ei se ole mitään ryöstökalastusta.”

Erityisesti Koskista hiertää se, että lohikiintiön pienentämistä perusteltiin väitteillä puolalaisten laittomasta kalastuksesta.

”Siitä ei ole mitään näyttöä. Tosiasiat tuntuvat unohtuneen hössötyksen keskellä.”

Valtaa tuottajille

Kalastusasioiden lisäksi maatalousministerit keskustelivat tuottajan aseman vahvistamista ruokaketjussa.

Lähes kaikki jäsenmaat suhtautuvat tavoitteeseen myönteisesti, mutta keinoista on erilaisia näkemyksiä. Esimerkiksi Tanskan, Ruotsin, Britannian ja Saksan mielestä tuottajaorganisaatioiden perustaminen pitäisi olla jäsenmaille vapaaehtoista. Niillä ei myöskään saisi olla hallitsevaa markkina-asemaa

Komissio taas esittää niitä pakollisiksi ja on valmis hyväksymään myös hallitsevan markkina-aseman

”Mielestäni organisaatioilla pitää olla niin paljon valtaa kuin mahdollista, kunhan kilpailulakia ei rikota”, EU:n maatalouskomissaari **Dacian Cioloş** sanoo. Hänen mukaansa tuottajaorganisaatiot saisivat neuvotella hinnoista, mutta eivät rajoittaa tuotantoa.

Suomen puolesta puhunut valtiosihteeri **Risto Artjoki** (kok.) painotti, että tuottajaorganisaatioiden hallitsevakaan asema ei ole ongelma, kunhan sitä ei käytetä väärin.

Hehtaarituessa isot erot

Maatalousneuvosto pui myös tukien tasaamista jäsenmaiden sisällä ja nuorten viljelijöiden erityistukea.

Monissa EU-maissa hehtaarituki määräytyy historiallisin perustein. Alunperin hehtaarituki oli korvausta tuottajahintojen alentamisesta. Näissä maissa hehtaarituen suuruus riippuu edelleen siitä, mitä tilalla 1990-luvulla tuotettiin. Esimerkiksi Italiassa tuki vaihtelee 100 eurosta 500 euroon hehtaarilta tilasta ja alueesta riippuen.

Komissio esittää siirtymistä alueelliseen tasatukeen, joka esimerkiksi Suomessa ja Saksassa on jo käytössä. Monet maat, kuten Ranska ja Irlanti, vaativat siirtymään joustoa, koska tasaaminen muuttaisi merkittävästi tukien jakautumista eri tilojen kesken.

Myös komission esittämälle nuorten viljelijöiden tukijärjestelmälle löytyy jäsenmaiden keskuudesta laajaa tukea. Käytännössä nuori viljelijä saisi muutaman kympin enemmän hehtaaritukea kuin iäkkäämpi kollegansa. Suomi on suhtautunut esitykseen nihkeästi, koska se tulisi Suomen nykyisen nuorten viljelijöiden tuen päälle.

NIKLAS HOLMBERG

KOMMENTTI

Ei tullut tyylipisteitä

Lohikiintiöiden ympärillä käyty episodi on vähintään erikoinen.

Itämeren rantavaltiot ovat valmistelleet kiintiöesitystä hyvässä yhteistyössä. Myös Suomen hallitus oli kompromissiesityksen kannalla viime perjantaihin saakka.

Silloin eduskunnan suuri valiokunta käveli hallituksen yli ja määräsi maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskisen** (kok.) esittämään kiintiöiden pienentämistä entisestään.

Muissa EU-maissa Suomen mielenmuutosta ihmeteltiin. Syystäkin. Herää kysymys, voiko Suomen hallituksen tai ministerin näkemyksiin luottaa, jos ne voivat muuttua yhdessä yössä täysin päinvastaisiksi.

Eduskunnalla on tietenkin täysi valta määrätä hallitus muuttamaan kantaansa. Mutta kun käskijöinä ovat hallituspuolueiden kansanedustajat, se tarkoittaa, että hallitus ei nauti eduskunnan luottamusta. Ei ainakaan lohipolitiikassa.

Lohiepisodi kertoo, kuinka vähän yhteistä tahtoa väkisin kasatusta kuuden puolueen hallituksesta löytyy.

Voi silti pohtia, onko poliittisten irtopisteiden keruu riittävä syy murentaa koko Suomen EU-politiikan uskottavuutta.

NIKLAS HOLMBERG

Ministeri Koskinen: Ei yleiskorvauksia tulva-alueille

LUXEMBURG (MT)
Maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskisen** (kok.) mukaan runsaista sateista kärsineet viljelijät saavat unohtaa toiveet yleiskorvauksista, joita maksettaisiin kaikille tuhoalueiden viljelijöille.

”On aika vaikea kerätä luotettavia tietoja, miten sateet ja tulvat ovat eri alueilla vaikuttaneet. Kaikki tilat eivät ole kärsineet samalla tavalla. Näyttää siltä, että mennään ihan normaalin satovahinkolain mukaan”, Koskinen sanoi tiistaina Luxemburgissa.

Yleiskorvausten hankaluutta lisää se, että niiden maksaminen olisi hyväksytettävä etukäteen EU:ssa.

MTK on vaatinut pahimmille tulva- ja satovahinkoalueille kaikille tiloille maksettavia yleiskorvauksia, koska normaalit tilakohtaiset korvaukset eivät sen mukaan riitä kattamaan viljelijöiden tappioita.

Kaupan arvostelu ihmetyttää

Koskinen otti kantaa myös kilpailulain uudistuksesta syntyneeseen keskusteluun.

Kaupan keskusliikkeet ovat arvostelleet hallituksen päätöstä, jonka mukaan yli 30 prosentin markkinaosuus merkitsee automaattisesti määräävää markkina-asemaa. Niiden mielestä vaatimus voi heikentää kotimaisen ruuan asemaa ja nostaa kuluttajahintoja.

”On ollut alusta asti selvää, että kauppa suhtautuu esitykseen kriittisesti. En kuitenkaan ymmärrä, miten määräävään markkina-asemaan puuttuminen voisi heikentää kotimaisen ruuan asemaa”, ministeri ihmettelee.

Hänen mukaansa pienten yritysten ja kotimaisten toimijoiden asema päinvastoin paranee, jos uusi laki auttaa pääsemään eroon kaupan epäterveistä käytännöistä kuten hyllymaksuista.

NIKLAS HOLMBERG

Kauppa arvostelee rankasti kilpailulakiesitystä

SOK: Kotimaista ei voisi enää suosia

SOK suhtautuu työ- ja elinkeinoministeriön kaavailemaan päivittäistavarakauppaa koskevaan kilpailulain muutokseen suurella varauksella.

”Suomessa elintarvikkeita verotetaan jo nyt raskaalla kädellä. On erikoista, että tätä laskua halutaan ehdoin tahdoin kasvattaa rajoittamalla toimivaa kilpailua entisestään”, S-ryhmän päivittäistavarakaupan johtaja **Jukka Ojapelto** ihmettelee.

Ojapellon mukaan lakiesityksen mukaisesta määräävästä markkina-asemasta seuraavien tasapuolisuusvaatimusten mukaisesti jatkossa ei olisi enää mahdollisuutta suosia kotimaisia elintarvikkeita.

”Keskoa sorretaan”

Keskon mukaan lakiehdotus sortaisi nimenomaan sitä, kirjoitti Helsingin Sanomat tiistaina.

Keskon mielestä S-ryhmä on nyt käytännössä ruokakaupan määräävässä markkina-asemassa 45 prosentin osuudellaan. Ruokakeskon osuus on noin 35 prosenttia.

”Vakiintuneista kilpailuoikeudellisista periaatteista poiketen S-ryhmän pienempi kilpailija saatettaisiin keinotekoisesti määräävää markkina-asemaa koskevan väärinkäyttövalvonnan alle”, Ruokakeskon toimitusjohtaja **Terho Kalliokoski** sanoo.

Lisää tuontiruokaa

Esitetystä lakimuutoksesta hyötyisivät SOK:n mukaan lähinnä maahantuojat ja suurimmat, kansainvälisillä markkinoilla toimivat elintarvikevalmistajat.

Uusi laki ei voimaantullessaan parantaisi myöskään pienten tavarantoimittajien asemaa.

”On vaikea nähdä, mitä ongelmia lakimuutoksella ratkaistaisiin tai kuinka se koituisi suomalaisen yhteiskunnan hyödyksi laajemmin. Tällaisenaan esitys johtaisi paitsi hintatason nousuun, myös tuontiruuan määrän lisääntymiseen”, Ojapelto sanoo.

Ojapelto toivoo, että suomalaisen päivittäistavarakaupan jo pidempään jatkunut turha mustamaalaaminen ilman faktatietoa saataisiin loppumaan.

”Ruuan hinnanmuodostuskeskustelun pitäisi tarkoitushakuisten arvioiden sijasta perustua koko elintarvikeketjua koskevaan faktatietoon.”

SARI PENTTINEN

Tryffelin koeviljely onnistui

Maailman kalleimpiin ruokaaineisiin kuuluvan tryffelin eli multasienen viljely onnistuu myös Suomessa.

Maanalaisten sienten etsintään erikoistunut tryffelikoira löysi ensimmäiset Suomessa tarhatut tryffelit eilen illalla juvalaisella tarhalla Etelä-Savossa.

Juvan Tryffelikeskus aloitti koeviljelyn 2006, minkä jälkeen sienirihmastoja on istutettu 26 tilalla eri puolilla maata.

Hankkeella arvioidaan olevan laajat kaupalliset mahdollisuudet. Juvan Tryffelikeskuksen johtaja **Salem Shamekh** pitää mahdollisena, että kotimaisen kesätryffelin kilohinta voi nousta jopa tuhanteen euroon kilolta.

STT